

Tilsynserklæring for skoleåret 2021/2022 for Osted Fri- og Efterskole (friskolen):

1. Skolens navn og skolekode

Skolekode: 261005	Skolens navn: Osted Fri- og Efterskole (friskolen)
----------------------	---

1.1 Navn på den eller de tilsynsførende

Heidi Vester

2. Angivelse af datoer for tilsynsbesøg samt i hvilke klasser og fag, tilsynet har overværet undervisningen, på de enkelte datoer.

Efter lov om friskoler og private grundskoler § 9 d, skal den tilsynsførende overvære undervisningen i et omfang afstemt efter skolens størrelse, svarende til mindst én hel skoledag, overvære undervisningen inden for hvert af de fagområder, som folkeskolens fagkreds naturligt kan opdeles i, drøfte indholdet af skolens undervisningsplaner med skolens leder og lærere og vurdere det anvendte undervisningsmateriales faglige og pædagogiske kvalitet.

Dato	Klasse	Fag	Fagområde	Tilsynsførende
21-09-2021	7., 8., 9. klasse	Matematik	Naturfag	Heidi Vester
21-09-2021	3. klasse	Dansk	Humanistiske fag	Heidi Vester
21-09-2021	3. klasse	Historie	Humanistiske fag	Heidi Vester
21-09-2021	6. Klasse	Digital dannelse	Humanistiske fag	Heidi Vester
22-03-2022	6. klasse	Dansk	Humanistiske fag	Heidi Vester
22-03-2022	8. klasse	Engelsk	Humanistiske fag	Heidi Vester
22-03-2022	2. klasse	Natur og teknologi	Naturfag	Heidi Vester

2.1 Beskrivelse af tilsynsbesøg

Se tilsynets sammenfatning

3. Foregår undervisningen udelukkende på dansk i alle fag, sprogfag undtaget?

Ja

Efter lov om friskoler og private grundskoler m.v. § 2, stk. 3 er undervisningssproget i en fri grundskole dansk, dog er undervisningssproget i de tyske mindretalsskoler tysk. § 6 a Skolens lærere skal beherske dansk i skrift og tale, dette gælder dog ikke lærerne ved de tyske mindretalsskoler eller ved skoler, der har fået godkendt et andet undervisningssprog end dansk.

3.1 Uddybning

4. Står undervisningen inden for det humanistiske fagområde mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen?

Efter lov om friskoler og private grundskoler § 9 d, skal den tilsynsførende, overvære undervisningen i et omfang afstemt efter skolens størrelse, svarende til mindst én hel skoledag, overvære undervisningen inden for hvert af de fagområder, som folkeskolens fagkreds naturligt kan opdeles i, drøfte indholdet af skolens undervisningsplaner med skolens leder og lærere og vurdere det anvendte undervisningsmateriales faglige og pædagogiske kvalitet.

4.1 Uddybning

5. Står undervisningen inden for det naturfaglige fagområde mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen?

Efter lov om friskoler og private grundskoler § 9 d, skal den tilsynsførende, overvære undervisningen i et omfang afstemt efter skolens størrelse, svarende til mindst én hel skoledag, overvære undervisningen inden for hvert af de fagområder, som folkeskolens fagkreds naturligt kan opdeles i, drøfte indholdet af skolens undervisningsplaner med skolens leder og lærere og vurdere det anvendte undervisningsmateriales faglige og pædagogiske kvalitet.

5.1 Uddybning

6. Står undervisningen inden for det praktisk-musiske fagområde mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen?

Efter lov om friskoler og private grundskoler § 9 d, skal den tilsynsførende, overvære undervisningen i et omfang afstemt efter skolens størrelse, svarende til mindst én hel skoledag, overvære undervisningen inden for hvert af de fagområder, som folkeskolens fagkreds naturligt kan opdeles i, drøfte indholdet af skolens undervisningsplaner med skolens leder og lærere og vurdere det anvendte undervisningsmateriales faglige og pædagogiske kvalitet.

6.1 Uddybning

Elevernes gode færdigheder inden for det praktisk/musiske fagområde inddrages i andre fag, og sætter fint eleverne i stand til at udtrykke sig på mange forskellige måder.

7. Står elevernes standpunkt i dansk mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen?

Ja

7.1 Uddybning

Undervisningen er ambitiøs, og eleverne opnår gode resultater

8. Står elevernes standpunkt i matematik mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen?

Ja

8.1 Uddybning

Undervisningen møder eleverne fint, og de opnår gode resultater

9. Står elevernes standpunkt i engelsk mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen?

Ja

9.1 Uddybning

Elevernes standpunkt i engelsk står fint mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen. Undervisningen er ambitiøs, og eleverne opnår fine resultater.

10. Fører skolen til prøve i historie?

Nej

10.1 Årsag

Prøvefri skole jf. §8a, stk. 6

10.3 Uddybning

11. Står skolens samlede undervisningstilbud ud fra en helhedsvurdering mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen

Ja

11.1 Uddybning

Der er et fortsat målrettet fokus på optimering af undervisningen og elevernes udbytte. Blandt andet har skolen afprøvet niveaudelt undervisning i 7. - 9- klasse i engelsk og matematik. Niveauet er højt, og samtidig arbejdes der dygtigt med elevdifferentiering.

12. Forbereder skolen efter sit formål og i hele sit virke eleverne til at leve i et samfund som det danske med frihed og folkestyre?

Ja

12.1 Uddybning

Eleverne er velorienteret om samfundsforhold, og undervisningen afspejler skolens formål(uddrag); Det er skolens opgave at forberede den enkelte elev på medbestemmelse og medansvar. Demokratisk tankegang, international forståelse og indsigt i menneskets samspil med naturen skal tilgodeses.

13. Udvikler og styrker skolen elevernes demokratiske dannelse?

Ja

13.1 Uddybning

Både i den daglige undervisning og når skolen afholder temauger er der fokus på medbestemmelse, elevinddragelse og demokratisk dannelse.

14. Udvikler og styrker skolen elevernes kendskab til og respekt for grundlæggende friheds- og menneskerettigheder?

Ja

14.1 Uddybning

15. Benytter skolen kønsopdelte aktiviteter i undervisningen?

Nej

15.1 Uddybning

16. Arbejder skolen løbende med at sikre kønsligestilling på skolen?

Ja

16.1 Uddybning

17 Har skolens elever dannet elevråd eller varetager eleverne på anden demokratisk måde deres fælles interesser vedrørende skolen?

Ja

17.1 Uddybning

Elevrådet er en aktiv part i skolens hverdag, er medskabende og tager f.eks. et medansvar ved afvikling af særlige temauger.

19 Har skolen en praksis, der understøtter, at de ansatte efterlever deres skærpede underretningspligt, fx ved at have beskrevne procedurer?

Ja

19.1 Uddybning

Der er et tæt samarbejde medarbejdere og ledelse imellem omkring den enkelte elev.

20 Sikrer skolen, at de ansatte ved, at den skærpede underretningspligt er personlig?

Ja

20.1 Uddybning

21. Donationer

Har skolen i det foregående regnskabsår modtaget en eller flere donationer som tilsammen overstiger 20.000 kr. eksklusive moms fra samme donator?

Nej

21.1 Angiv den samlede størrelse af alle donationer i kr. eksklusive moms.

7952,00 kr.

22. Tilsynets sammenfatning

Dette skoleårs tilsyn indledes med besøg i september, hvor dagen som altid sættes i gang med morgensang. 5. klasse står for programmet, og de fortæller blandt andet om et netop afsluttet forløb om kunstneren Frida Kahlo. Det er en særlig stor fornøjelse igen at se Torvet fyldt til bristepunktet med elever, lærere og forældre – og Kirsten ved klaveret. Det er tydeligt at mærke den store glæde ved at samles og starte dagen i fællesskab.

Efterfølgende besøger jeg niveaudelingen i matematik i 7. – 9. klasse. Der er kommet en del nye elever i 7. klasse, og de fortæller om den gode modtagelse, de har fået, og at de allerede føler sig godt hjemme – både ift. undervisningen og blandt kammeraterne.

Eleverne er gode til at samarbejde, hjælpe hinanden og hente hjælp hos læreren, når der er behov for det. Der er både mulighed for at søge hjælp på YouTube, via illustrative videoer og hos lærerne, der går i dialog med eleverne om mulige løsninger på opgaverne.

Et par drenge fortæller om, at mange lektier bliver løst i fællesskab i weekenderne, da der er meget at se til og det er motiverende at fortsætte samarbejdet hjemme. Undervejs får eleverne en luftpause, der bidrager til en fin

afslappet stemning, kombineret med det fornødne engagement og elevernes aktive deltagelse i undervisningen.

3. klasse har dansk, og de samles i klassen, hvor der skabes en fin ro inden dagens opgave bliver formidlet, og der samles op på spørgsmål fra eleverne. De skal lave et illustreret portræt af en person, de kender virkelig godt. Portrættet kan f.eks. indeholde sjove episoder og oplevelser eleverne har haft med personen.

Eleverne kan enten blive i klassen eller gå på Torvet, alt efter hvad der passer dem bedst. Enkelte vælger at benytte høreboffer for at få mest muligt ro.

Læreren kommer rundt til alle elever, og der samles op i mindre grupper. F.eks. sættes der fokus på punktum. Læreren viser en tekst i en bog, og lader eleverne selv opdage, at der skal stort bogstav efter punktum. Stor er glæden ved selv at opdage og blive klogere på den skriftlige fremstilling.

Eleverne er rigtig gode til at formulere sig, og de fleste er ikke hæmmet af, at der er ord, de endnu ikke kan huske at stave. Det bliver til mange søde og sjove tekster med masser af indhold og fine detaljer. En af pigerne fortæller om, at hun kender til mors første uddannelsesønske, men at mor senere valgte en anden vej. Bedsteforældre fylder en del. Der er fine fortællinger om oplevelser med bedsteforældre i blandt andet teater og Tivoli. Eleverne kender bedsteforældrenes vaner godt, og ved meget om, hvad de kan lide at hygge sig med. Undervejs hjælper de hinanden med at stave og deler deres historier.

Dejligt at opleve klassens fine undervisningsmiljø, med masser af plads til at lytte, lære og være nysgerrig på sig selv og hinanden.

Senere samme dag har 3. klasse historie – de arbejder med stenalderen og Ertebøllekulturen. Læreren læser op fra den fælles grundbog om værktøj og våben fremstillet af flintesten. Der er en fin samtale om forskellen på de to typer redskaber og hvordan de bruges til livets opretholdelse. Undervejs er der også fokus på, hvad der kendetegner en fakta tekst; brødtekst, faktabokse, overskrifter og billedtekster. Der bliver også plads til en generel drøftelse af, hvorfor det er vigtigt at grave fortiden frem og kende vores historie – og en snak om hvad danefæ er for noget og hvordan det skal håndteres. Eleverne er meget optaget af emnet, og de har allerede en stor viden på området.

Faget digital dannelse udbydes til 5. og 6. klasse i en blok sammen med drama og musik. Der undervises i et halvt år på hver årgang med 2 ugentlige lektioner. Faget behandler flere vigtige temaer; så som adfærdsregler på digitale medier, og hvad det betyder for den enkelte at blive udsat for at få fordrejede og nedværdigende billeder at sig selv, lagt ud til skue for alle. Endvidere klædes eleverne på inden for det tekniske felt, så de bliver gode til at producere f.eks. film, og der arbejdes med den struktur, der er nødvendigt for at kunne producere i fællesskab.

Jeg besøger 6. klasse, der har fået til opgave at producere en lille film ud fra en af fire cases. Casene handler om problematisk adfærd på digitale medier. En case handler om en dreng, der får hacked sin telefon, hvor han har billeder af sine venner liggende. Billederne er redigeret, så de er skøre og sjove, men kun beregnet for en lille kreds. Pludselig ligger billederne på nettet, hvor alle kan kigge med. I en anden case har en pige fået billeder af sig selv ændret, så hun ligner en gris. Billederne er blevet lagt ud på nettet.

Selve processen omkring filmproduktion er kompleks, og det forudsætter et godt overblik. Læreren er særdeles opmærksom på dette, og går i dialog med en gruppe, der har lidt udfordringer med at strukturere deres filmfortælling. Med gode input og udfoldende spørgsmål sættes eleverne i stand til at se processen tydeligere, og

få øje på hvor vigtigt det er, at have strukturen og overblik over dramaturgien på plads, inden de går i gang med at filme. Projektet skal strække sig over de næste 4 uger, hvor der skal filmes, redigeres og laves voice-over, inden filmene skal fremvises. Det er rigtig gode kompetencer, der indlæres til brug for videoproduktioner i det videre skoleforløb.

Da jeg besøger skolen igen i marts, varmes der op til trivselsdagen senere samme uge med en "lær hinanden at kende leg". Eleverne bevæger sig rundt imellem hinanden og har korte møder, hvor de skal give hånd og have en lille "fingerkrig" om hvem der kan holde den andens tommelfinger nede. Det er dejligt at se, hvor glade og ivrige eleverne går til opgaven, og hvor meget de nyder igen at kunne mingle rundt mellem hinanden.

I 6. klasse starter dagen med dansk, og først samles der op på lektierne. Det italesættes hvor vigtigt det er, at eleverne selv tager ansvar for at følge med på beskedplatformen og der sættes gode rammer for dagens to lektioner.

Indledningsvis arbejder klassen med reklamer. Der samtales om, hvad en reklame er, og hvad vi bruger dem til. Eleverne bidrager med stor viden om emnet, og de har mange eksempler på forskellige former for reklamer fra deres hverdag. Der skelnes imellem forskellige typer af reklamer, og samtalen kommer også ind på hvad der sker, når influencere reklamerer for produkter.

Efterfølgende skal eleverne selv producere en reklamefilm. Genrens elementer gennemgås, og der sættes fokus på virkemidler. Eleverne er fortrolige med at lave små film, så de går hjemmevante til opgaven.

Senere arbejder klassen med diktat fra Stav 6, Dansk Psykologisk Forlag. De har forberedt sig hjemme, og arbejder på 3 forskellige niveauer. Eleverne er selv aktive ift. at vælge deres niveau som en helt naturlig del af undervisningen. Eleverne er generelt dygtige stavere, og der holdes et fortsat godt træningsfokus.

Læreren samler diktaterne ind for efterfølgende at rette dem.

De to lektioner afsluttes med en opgave omkring orddeling og sammensatte ord. Programmet Stav-online.dk benyttes, og undervejs belønner programmet elevernes rigtige svar. Det er tilsyneladende meget motiverende at samle point, og eleverne arbejder hurtigt og koncentreret på deres computere med en rigtig fin arbejdsro.

8. klasse arbejder i engelsk med Jack the Ripper, et computerspil baseret på historien om Jack the Ripper. Spillet er et selvstændigt undervisningsmateriale, som skolen har tilkøbt. Det indeholder flere historier, der aktiverer og inddrager eleverne i meget høj grad. En mordgåde skal opklares ved at gennemspille historien, efterforske en forbrydelse og finde morderen. Eleverne spiller replikkerne fra spillet for hinanden og beskriver det, de ser. Det kommer der en masse aktivt sprog ud af. De arbejder sammen parvis, hurtigt og sikkert, og de hjælpes godt ad. Der bliver også plads til nogle gode grin og hygge – det er en meget motiverende arbejdsform for eleverne.

Når spillet er gennemført, får eleverne 5 billeder fra historien, som de skal sætte sammen til en lille tegnefilm. De skal beskrive hvad der sker, skrive figurenes dialog og tanker, samt lægge lydeffekter på tegnefilmene. Eleverne har udarbejdet en ordliste, der matcher historien, og den inddrages nu, så ordene bliver aktive i deres sprog. Ordene er trænet på mange forskellige måder i løbet af forløbet. Eleverne synes det er rigtig sjovt at arbejde på denne måde. De er meget engagerede og arbejder aktivt i alle makkerpar. Læreren kommer godt rundt til alle med lidt hjælp og motiverende input. Der er generelt et meget højt niveau, eleverne er dygtige og gennemfører uden større problemer alle de opgaver, de bliver stillet.

Allerede nu har læreren et naturligt fokus på de fremtidige afgangsprøver, med en god fornemmelse for, at

eleverne vil være rigtig godt forberedt til den tid.

I det hele taget er skolen godt i gang med at forberede sig til afgangsprøverne næste skoleår og gøre overgangen fra prøvefri skole til at skulle afholde afgangsprøver så god som mulig. Skolens lærere vil få besøg af en dansk konsulent et par gange i foråret, med fokus på henholdsvis den skriftlige og den mundtlige prøve. Endvidere er der rig mulighed for at trække på efterskolens erfarne lærerstab og der er løbende en tæt dialog skolens egne dygtige lærere imellem.

Dagen afsluttes i 2. klasse, der arbejder med Grønland i Natur og teknologi. Eleverne sammenligner fakta om Danmark og Grønland; begreber som areal, befolkningstal, temperaturer, højeste punkter m.m. skrives ind i et skema, så det er nemt at overskue de store forskelle. Læreren forsyner også eleverne med et kort i samme målestok over Danmark og Grønland, så de kan fornemme den store forskel der er i størrelsen på de to lande. Det er imponerende at se eleverne arbejde med begreber og størrelsesforhold i god forståelse af det relativt komplekse stof. De har allerede en stor viden om emnet, og er meget interesserede. Eleverne skal tegne en illustrativ forside, som skal bruges til den fakta bog, de selv fremstiller om Grønland med tegninger og fakta fra undervisningen.

Senere viser læreren en film om den grønlandske myte "Havets mor", med budskabet om at passe godt på jorden. Filmen kædes sammen med børneliv i Grønland og viser, hvad vi i dag kan gøre for at passe godt på naturen.

Undervisningen fungerer fint med mange afvekslende aktiviteter, så motivationen og elevernes nysgerrighed fastholdes.

En af de første opgaver skolens nye skoleleder Anne Fabiansen tog fat på var udformningen af nye klasseregler. Hun mødtes med elevrådsrepræsentanter fra 5. – 9. klasse for at drøfte god adfærd i klassefællesskabet, og i samarbejde med skolens lærere blev de nye regler formuleret.

Klassereglerne har efterfølgende været til drøftelse i klasserne, så der kan være enighed om, hvad der fremover er gældende. Begrebet "Elevhed" blev introduceret, og det dækker over, hvad der skal til for at være klar til undervisningen og hvordan den enkelte indgår i fællesskabet på en god måde.

Det lyder som en rigtig god proces, og det mærkes, at der fortsat er et stærkt fokus på den gode undervisning med en høj grad af elevinddragelse. Fokus er også på elevernes ansvar for at byde ind, selv at gøre en indsats og tage et medansvar for udbyttet af undervisningen, samt det fælles undervisningsmiljø.